

รายงานผลการดำเนินงานของสถานีวิจัยเทพา

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

1. ประวัติและความเป็นมา

สถานีวิจัยเทพา ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 5 ตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ระยะทางจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ถึงสถานีฯ ประมาณ 60 กิโลเมตร เป็นสถานีวิจัย ลำดับที่ 3 ของคณะทรัพยากรธรรมชาติ โดยจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2523 มีพื้นที่ทั้งหมด 789 ไร่ 360 ตารางวา

สภาพพื้นที่ เป็นที่ราบลุ่ม และเป็นทางผ่านของน้ำทำให้น้ำท่วมในฤดูฝนทุกปี ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปีมากกว่า 2,000 มิลลิเมตร

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนา สนับสนุน และเตรียมพื้นที่เพื่อรองรับงานด้านการเรียนการสอน การวิจัยและการฝึกงาน นักศึกษาทางด้านไม้ยืนต้นและไม้ผล การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ การจัดการสวนยางพารา การปลูกกาแฟและแปรรูปกาแฟ พันธุ์โรบัสต้า

2. เป็นสถานที่ศึกษา อบรม ดูงาน และบริการชุมชน

3. ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของสถานี

รองคณบดีฝ่ายวิจัย นวัตกรรมเพื่อพันธกิจเพื่อสังคม (รศ.ดร.นริศ ท้าวจันทร์)

4. บุคลากรของสถานีวิจัยเทพา

4.1 นายอภิชาติ	เกื้อก่อบุญ	หัวหน้าสถานีวิจัยเทพา
4.2 นายเดโช	หวังยี	รองหัวหน้าสถานีวิจัยเทพา
4.3 นางสาววันเพ็ญ	จันทร์นาค	พนักงานธุรการ
4.4 นายสุชาติ	มณีคุณ	พนักงานเกษตรพื้นฐาน
4.5 นางเจียรจิตร	ปั้นแก้ว	แม่บ้าน
4.6 นายรชชาน	นิหะ	คณงานเกษตร
4.7 นายดนรอนัน	หวังยี	คณงานเกษตร
4.8 นายภาณุภัทร์	มณีคุณ	คณงานเกษตร
4.9 นายวิระวัฒน์	ชายแก้ว	คณงานเกษตร
4.10 นายอนิรุทธ์	ดอเลาะ	คณงานเกษตร
4.11 นายณัฐพงศ์	รัตนะ	คณงานเกษตร
4.13 นายดนหสัมพันธ์	ดินหมั่น	ยาม

5. การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของสถานีวิจัย

สถานีวิจัยเทปามีพื้นที่ทั้งหมด 789 ไร่ 360 ตารางวา แบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. พื้นที่ปลูกยางพารา/เรือนเพาะชำ/กิจกรรมยางพารา 403 ไร่
2. พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 101 ไร่ 360 ตารางวา (พื้นที่ปาล์มเล็ก 25 ไร่)
3. พื้นที่ปลูกไม้ผล 77 ไร่
4. พื้นที่ปลูกมะพร้าว 25 ไร่
5. พื้นที่ทำการ/อาคาร/บ้านพัก/ถนนในฟาร์ม 80 ไร่
6. พื้นที่ป่าใช้สอยและแนวเขตกันชนเขตแดน 57.5 ไร่
7. พื้นแหล่งน้ำ 13 ไร่
8. พื้นที่ป่ายางพาราดั้งเดิม 13 ไร่
9. พื้นทิวนเกษตร 12.5 ไร่
10. พื้นที่ปลูกพืชไร่ 7 ไร่

6. กิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

6.1 งานฝึกงานนักศึกษา ฝึกงานนักศึกษาปีละ 2 ครั้ง ระหว่างเดือน มี.ค. – มิย. และระหว่างเดือน พ.ย. – ธ.ค. ของทุกปี นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการ การจัดการสวนยาง สวนปาล์ม น้ำมัน ไม้ผล กาแฟ การเลี้ยงผึ้ง พันธุ์ในระบบนิเวศเกษตร และแปลงมะพร้าว การฝึกปฏิบัติและการเรียนรู้ข้อมูลพื้นฐาน การจัดการปุ๋ย การตัดแต่งกิ่ง การปลูกซ่อม การเก็บเกี่ยวผลผลิต การกำจัดวัชพืช การให้น้ำ นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงาน การเสียสละ ประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ความสามัคคีในการทำงาน และการใช้ชีวิต

ภาพที่ 1 การฝึกงานนักศึกษากริตรายพาราจากต้นจริง

ภาพที่ 2 การฝึกงานนักศึกษาการให้ปุ๋ยทางใบไม้ผลภายในสถานีวิจัยฯ

ภาพที่ 3 การฝึกงานนักศึกษาสอนคัปปิ้งกาแฟ

ภาพที่ 4 การฝึกงานนักศึกษาเสียบยอดต้นทุเรียน

6.2 งานสนับสนุนงานวิจัย ดำเนินการดูแลยางโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมยางพารา กิจกรรมย่อยที่ 1 การสร้างแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ยางต้นตอ จำนวน 30 ไร่ (งานทดลอง รศ.ดร.จรัสศรี นวลศรี) เพื่อการอนุรักษ์ยางพันธุ์พื้นบ้านและใช้เป็นแหล่งพันธุ์

ภาพที่ 5 ต้นยางพาราพันธุ์พื้นบ้าน

ภาพที่ 6 ต้นยางพาราพันธุ์พื้นบ้าน

6.3 งานสนับสนุนงานวิจัยการปลูกทุเรียนพันธุ์พื้นบ้าน จำนวน 25 สายพันธุ์ พื้นที่ในการปลูก 7 ไร่ (งานทดลอง รศ.ดร.จรัสศรี นวลศรี) เพื่อการอนุรักษ์ทุเรียนพันธุ์พื้นบ้านและใช้เป็นแหล่งพันธุ์

ภาพที่ 7 แปลงทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง

ภาพที่ 8 แปลงทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง

6.4 งานสนับสนุนงานวิจัยการปลูกส้มจุก ดำเนินการขยายพันธุ์ส้มจุกเพื่อใช้เป็นกิ่งพันธุ์และปลูกทดแทนต้นที่ตายไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ปลูกทดแทนแปลงวนเกษตร จำนวน 180 ต้น เป็นการขยายพันธุ์ให้แก่เกษตรกรผู้สนใจส้มจุก (งานทดลอง รศ.ดร.จรัสศรี นวลศรี) เพื่อการอนุรักษ์พันธุ์ส้มจุกและใช้เป็นแหล่งพันธุ์

ภาพที่ 9 การตอนกิ่งส้มจุก

ภาพที่ 10 แปลงส้มจุกเพื่อการอนุรักษ์ และใช้เป็นแหล่งพันธุ์

6.5 งานสนับสนุนการจัดทำกล้าพันธุ์ทุเรียนหมอนทอง จำนวน 1,300 ต้น โดยใช้วิธีการเสียบยอดต้นทุเรียนต้นต่อของกล้าเป็นพันธุ์ทุเรียนพื้นเมือง ส่วนพันธุ์ที่นำมาเสียบยอดเป็นพันธุ์หมอนทอง เพื่อใช้ในการปลูกภายในสถานีวิจัยฯ และจำหน่ายในเกษตรกรผู้สนใจบริเวณจังหวัดใกล้เคียง

ภาพที่ 11 ต้นกล้าทุเรียนเสียบยอด

6.6 งานบริการวิชาการ ปีงบประมาณ 2565

6.6.1 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2564 นายอภิชาติ เกื้อก่อบุญ นักวิชาการอุดมศึกษา ร่วมด้วยสุชาติ มณีคุณ และนายมุฮัมหมัด หัดชะเจ เข้าร่วมงาน งานฟิวส์เคย์ ทูเรียน ณ สวนทุเรียนหมอนันต์ บ้านเขาน้ำค้าง อ.นาทวี จ.สงขลา เพื่อให้ความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้สนใจ ในเรื่องการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ในระบบนิเวศน์เกษตร การปลูกกาแฟ การแปรรูปกาแฟ

ภาพที่ 12 เกษตรกรผู้สนใจในการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ การปลูกกาแฟและแปรรูปกาแฟพันธุ์โรบัสต้า

6.6.2 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2565 สถานีวิทยุเทพา เข้าร่วมงานออกบูธให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้สนใจในการปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้าร่วมกับพีชชนิดอื่นๆ และการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ในระบบนิเวศน์เกษตร ในงานประกวดตำบลดีเด่น ตำบลวังใหญ่ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดย นายอภิชาติ เกื้อก่อบุญ นักวิชาการอุดมศึกษา นายอนิรุทธิ์ ดอเลาะ และนายดนรอนี หวังยี

ภาพที่ 13 เกษตรกรผู้สนใจในการปลูกกาแฟ และการเลี้ยงผึ้งพันธุ์

6.6.3 วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2565 สถานีวิจัยเทพา เข้าร่วมกิจกรรมโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประจำปีงบประมาณ 2565 ณ องค์การบริหารส่วนตำบลสะพานไม้แก่น ม.6 ต.สะพานไม้แก่น อ.จะนะ จ.สงขลา ให้ความรู้ในการปลูกการปลูกกาแฟ และการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ในระบบนิเวศเกษตร โดยมี อ.ดร.สุรชาติ เพชรแก้ว หัวหน้าสถานีวิจัยท่าเซียด นายอภิชาติ เกื้อก่อบุญ นายอนิรุทธ์ ดอเลาะ และนายदनรอนนี หวังยี เข้าร่วมให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมงาน

ภาพที่ 14 ผู้สนเข้าร่วมชมนิทรรศการ

6.6.4 วันที่ 27 มิ.ย 65 สถานีวิทยุเทพา ร่วมกับ กยท. สาขาจะนะ อบรมเกษตรกร หลักสูตร การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ และชันโรง ณ สหกรณ์การเกษตรจะนะ โดยมีนายอภิชาติ เกื้อก่อบุญ นักวิชาการอุดมศึกษา นายสุชาติ มณีคุณ และ นายอัมหมัด หัดชะเง เป็นวิทยากรในการให้ความรู้

ภาพที่ 15 กลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมฟังอบรมการเลี้ยงผึ้งพันธุ์และชันโรง

6.6.5 วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 เกษตรกรจากศูนย์เรียนรู้ชุมชนทางการเกษตร อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา เข้าศึกษาดูงานการปลูกพืชร่วมยาง กาแฟพันธุ์โรบัสต้า การเลี้ยงผึ้งพันธุ์ในระบบนิเวศน์เกษตร โดยมีนายอภิชาติ เกื้อก่อบุญ นักวิชาการอุดมศึกษา และนายสุชาติ มณีคุณ พนักงานเกษตรพื้นฐาน เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้สนใจ เข้าศึกษาดูงานเกษตรกรผู้สนใจเข้าศึกษาดูงาน

ภาพที่ 16 เกษตรกรเข้าชมแปลงกาแฟพันธุ์โรบัสต้า

ภาพที่ 17 เกษตรกรเข้าชมการเลี้ยงผึ้งในระบบนิเวศน์เกษตร

6.5.6 วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2565 เกษตรกรผู้สนใจการเลี้ยงผึ้งพันธุ์ และน้ำผึ้งเพื่อจำหน่ายจากรัฐปีนัง(Penang) ประเทศมาเลเซีย โดยมีนายอภิชาติติ เกื้อก่อบุญ และนายสุชาติ มณีคุณ เป็นวิทยากรให้ความรู้และการต้อนรับ

ภาพที่ 18 เกษตรกรเข้าชมการเลี้ยงผึ้งในระบบนิเวศน์เกษตรในสวนปาล์มน้ำมัน

7.. งานสร้างรายได้

7.1 ผลิตกาแฟและแปรรูปกาแฟพันธุ์โรบัสต้า ขยายพันธุ์กาแฟพันธุ์โรบัสต้า แปลง B3 จำนวน 6.25 ไร่ รวม 400 ต้น และแปรรูปกาแฟเพื่อจำหน่าย โดยในปีงบประมาณ ปี พ.ศ. 2565 ได้นำผลิตภัณฑ์เมล็ดกาแฟจาก สถานีวิจัยฯ ไปร่วมจำหน่ายเป็นกาแฟสดพร้อมดื่มในงานเกษตรภาคใต้ครั้งที่ 28

ภาพที่ 19 กระบวนการผลิตเมล็ดกาแฟโรบัสต้าคุณภาพ

ภาพที่ 20 จำหน่ายกาแฟสดงานเกษตรภาคใต้ ครั้งที่ 28

7.2 เลี้ยงผึ้งพันธุ์ในระบบนิเวศเกษตร จำนวน 80 รัง เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและช่วยผสมพันธุ์พืชในสถานีวิจัยฯ เป็นแหล่งเรียนรู้แก่เกษตรกรที่สนใจศึกษาดูงาน ในปีงบประมาณ 2565 ได้เพิ่มผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเลี้ยงผึ้ง เมื่อก่อนผลิตแต่น้ำผึ้งคุณภาพเพียงอย่างเดียว ได้ผลิตรวงผึ้งทานสดเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์จากผึ้งที่ทางสถานีเลี้ยงอยู่ เพื่อความหลากหลาย และได้นำไปทดลองตลาดในงานเกษตรภาคใต้ ครั้งที่ 28 ที่ผ่านมามีได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สถานีวิจัยฯ ไม่ได้เดินทางไปเก็บน้ำผึ้งเนื่องจากมีผลกระทบของโรคโควิด-19

ภาพที่ 21 ผลิตภัณฑ์จากการเลี้ยงผึ้ง น้ำผึ้งแลรวงผึ้งทานสด

7.3 ผลิตกล้าไม้เพื่อจำหน่ายมีพืชเศรษฐกิจที่เกษตรกรให้ความสนใจในปลูก ได้แก่ กล้ากาแฟ จำนวน 10,000 ต้น กล้าโกโก้ จำนวน 1,000 ต้น กล้าตำเสา จำนวน 1,000 ต้น

ภาพที่ 22 ต้นกล้ากาแฟ กล้าโกโก้ และกล้าตำเสา

7.4 ผลิตกล้าปาล์มน้ำมันจำหน่าย ด้วยปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจของทางภาคใต้และเกษตรกรให้ความสนใจในการปลูก ทางสถานีวิจัยเทพาได้ทำการผลิตกล้าปาล์มน้ำมันในปี 2565 ได้ จำนวน 1,468 ต้น ซึ่งไม่พอกับความต้องการของเกษตรกรที่มีความต้องการเป็นจำนวนมาก เนื่องจากได้รับความนิยมและเชื่อถือในกล้าปาล์ม ทรัพย์ มอ. 1 จากเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำ ปัญหาจากขาดต้นกล้าที่จะนำมาเพาะเพื่อจำหน่าย

ภาพที่ 23 กล้าปาล์มน้ำมันทรัพย์ ม.อ.1

7.5 สถานีวิจัยฯ ได้ทำการทดลองปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยใช้ประโยชน์จากที่ดินว่างเปล่าและเพื่อหาเงินรายได้ส่งเข้าคณะฯ อีกทางหนึ่ง

ภาพที่ 24 แปลงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การเก็บเกี่ยวผลผลิต

8. ปัญหาในการดำเนินงาน

เนื่องจากสถานีวิจัยเทพาเป็นที่ราบและเป็นทางผ่านของน้ำ จึงทำให้เกิดน้ำท่วมในฤดูฝนทุกปี

ภาพที่ 25 น้ำท่วมสถานีวิจัยเทพา

9. สรุปรายรับ-รายจ่ายของสถานีวิจัยเทพา

9.1 ปีงบประมาณ 2565

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
1. รายรับสถานีวิจัยเทพา	2,272,324.45	รายรับจาก ยางแผ่น 495,658.20 ปาล์มน้ำมัน 839,336.50 ก้านปาล์ม 17,880.00 มะพร้าว 58,268.00 น้ำผึ้ง 24,150.00 ผลผลิตอื่นๆ 837,031.75
2. รายจ่ายสถานีวิจัยเทพาทั้งหมด	2,015,760.68	
2.1. รายจ่ายเงินงบประมาณ		
2.1.1 ค่าใช้สอย	-	
2.1.2 ค่าวัสดุ	-	
รวมรายจ่ายเงินงบประมาณ	-	
2.2 รายจ่ายเงินรายได้		
2.2.1 ค่าจ้าง	1,363,853.20	
2.2.2 ค่าตอบแทน	24,000.00	
2.2.3 ค่าใช้สอย	334,031.61	
2.2.4 ค่าวัสดุ	277,761.00	
2.2.5 ค่าโทรศัพท์/อินเทอร์เน็ต/ไฟฟ้า	16,114.87	
2.3.6 ค่าครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้าง	-	
2.3.7 อุดหนุน	-	
รวมรายจ่ายเงินรายได้	2,015,760.68	

